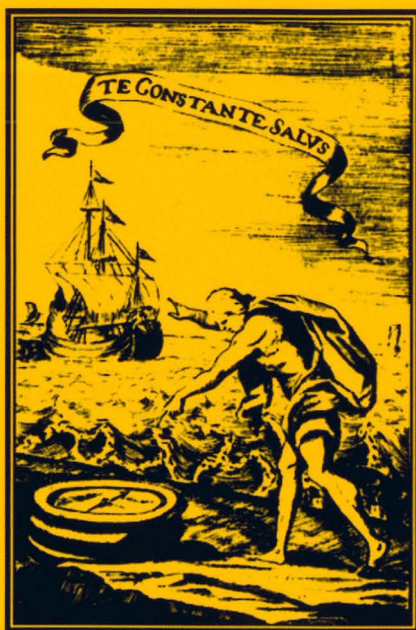

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII

KWARTALNIK HISTORYCZNY

Rocznik CXVI

Nr 2

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII

KWARTALNIK HISTORYCZNY

Założony przez Xawerego Liskego
w 1887 roku

ROCZNIK CXVI
2009

2

WYDAWNICTWO NAUKOWE *Semper*
Warszawa 2009

Publikacja dofinansowana przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego

KOMITET REDAKCYJNY

Marian Biskup, Richard Butterwick, Stanisław Bylina,
Dorota Dukwicz (sekretarz), Jerzy Dygdała, Marian Dygo, Jerzy Eisler (zastępca
redaktora), Magdalena Hułas, Maciej Janowski (zastępca redaktora),
Tomasz Jurek, Tomasz Kizwalter, Wojciech Kriegseisen (redaktor),
Roman Michałowski (zastępca redaktora), Michael G. Müller, Borys W. Nosow,
Andrzej Nowak, Henryk Samsonowicz, Jerzy Strzelczyk, Włodzimierz Suleja,
Romuald Wojna

ADRES REDAKCJI

Instytut Historii PAN
00-272 Warszawa, Rynek Starego Miasta 29/31, tel. (+48) 22 831 02 61
e-mail: kh@ihpan.edu.pl
<http://www.kh.semper.pl>

Adiustacja: Bogusława Pilch

© Copyright by

Instytut Historii Polskiej Akademii Nauk and Wydawnictwo Naukowe *Semper*
Warszawa 2009

© All right reserved. No part of this book may be reproduced,
stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means
without the prior permission of the publishers,

Instytut Historii Polskiej Akademii Nauk and Wydawnictwo Naukowe *Semper*

© Wszelkie prawa zastrzeżone. Przedruk lub odtwarzanie fragmentów tej
publikacji w mediach każdego rodzaju wymaga pisemnego zezwolenia
Instytutu Historii Polskiej Akademii Nauk
oraz Wydawnictwa Naukowego *Semper*

PL ISSN 0023-5903

Nr indeksu 363103

Wydawnictwo Naukowe *Semper*

Redakcja i Studio Graficzne
ul. Mariensztat 8
00-302 Warszawa
tel./fax: 22 538 92 03

Dział handlowy i księgarnia:
ul. Bednarska 20A
00-321 Warszawa
tel./fax: 22 828 49 73

e-mail: redakcja@semper.pl
<http://www.semper.pl>
<http://semper.istore.pl>

SPIS TREŚCI

OD REDAKCJI

Maciej Janowski, <i>Dzieje Galicji jako problem historyczny — po latach</i>	5
---	---

ARTYKUŁY

Andrzej Nowak, Henryk Wereszycki — historyk Galicji	13
---	----

*

Stefan Ciara, Archiwa galicyjskie w dobie autonomii na drodze do modernizacji (na tle dziejów historiografii polskiej)	35
Włodzimierz Osadczy, „Wszechruska” idea w Galicji. Źródła rozwoju orientacji moskalofilskiej wśród Rusinów galicyjskich	51
Michał Baczkowski, Znaczenie armii austriackiej dla rozwoju cywilizacyjnego Galicji (1848–1918)	71
Tomasz Szubert, Ostatnie dni Goslara	91
Łukasz Adamski, Naukowo-polityczna działalność Mychajła Hruszewskiego a konflikty narodowościowe na Uniwersytecie Lwowskim	129
Andriy Zayarnyuk, Historia lokalna i narracja narodowa. Zmiana obrządku mieszkańców wsi Niedzielna w 1908 r.	157
Waldemar Potkański, Polski ruch paramilitarny na terenie Galicji przed wybuchem wielkiej wojny w roku 1914	175

PRZEGLĄDY — POLEMIKI — PROPOZYCJE

Tomasz Kargol, Zieleniewscy, Baczewscy, Grossowie... Galicyjscy przedsiębiorcy w drugiej połowie XIX w. (do 1914 r.) — kierunki badań i postulaty badawcze	197
--	-----

ARTYKUŁY RECENZyjNE I RECENZJE

Â. Gricak, <i>Prorok u svoj vîtčizni. Franko ta jogo spil'nota (1856–1886)</i> — Łukasz Adamski	219
M. Šliž, <i>Galicyjscy Żydzi na drodze do równouprawnienia 1848–1914</i> — Konrad Zieliński	224

KOMUNIKATY

Kultura a rzeczywistość społeczna średniowiecza	229
---	-----

CONTENTS

FROM THE EDITORS	5
ARTICLES	
Andrzej Nowak, Henryk Wereszycki — an Historian of Galicia	13
Stefan Ciara, Galician Archives at the Time of the Autonomy on the Pathtowards Modernisation (against the Backdrop of the History of Polish Historiography)	35
Włodzimierz Osadczy, The All-Rus' Idea in Galicia	51

Michał Baczkowski, The Significance of the Austrian Army for the Civilisational Development of Galicia (1848–1918)	71
Tomasz Szubert, The Last Days of Goslar	91
Łukasz Adamski, The Scientific–political Activity of Mykhailo Hrushevsky and National Conflicts at the University of Lvov	129
Andriy Zayarnyuk, Local History and National Narrative. The Change of Confession by the Villagers of Nedilna in 1908	157
Waldemar Potkański, The Polish Paramilitary Movement in Galicia prior to the Outbreak of the Great War in 1914	175
REVIEWS — POLEMICS — PROPOSITIONS	197
CRITICAL ARTICLES — REVIEWS	219
ANNOUNCEMENTS	229

WYKAZ SKRÓTÓW

AAN	— Archiwum Akt Nowych w Warszawie
AGAD	— Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie
AGZ	— Akta grodzkie i ziemskie z czasów Rzeczypospolitej Polskiej z archiwum tak zwanego bernardyńskiego we Lwowie
AP	— Archiwum Państwowe
APH	— „Acta Poloniae Historica”
ASWK	— Akta sejmikowe województwa krakowskiego
ASWP	— Akta sejmikowe województw poznańskiego i kaliskiego
BC	— Biblioteka Muzeum Narodowego im. Czartoryskich w Krakowie
BJ	— Biblioteka Jagiellońska w Krakowie
BK	— Biblioteka Polskiej Akademii Nauk w Kórniku
BN	— Biblioteka Narodowa w Warszawie
BO	— Biblioteka Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu
BPAU–PANKr	— Biblioteka Naukowa Polskiej Akademii Umiejętności i Polskiej Akademii Nauk w Krakowie
BR	— Biblioteka Publiczna im. Edwarda Raczyńskiego w Poznaniu
CAW	— Centralne Archiwum Wojskowe
CDS	— <i>Codex diplomaticus nec non epistolaris Silesiae</i> , Wrocław 1956–1964
CPH	— „Czasopismo Prawno–Historyczne”
DN	— „Dzieje Najnowsze”
KDKK	— <i>Kodeks dyplomatyczny Katedry Krakowskiej</i> , Kraków 1874–1883
KDM	— <i>Kodeks dyplomatyczny Małopolski</i> , Kraków 1876–1905
KDMaz	— <i>Codex diplomaticus et commemorationum Masoviae generalis</i> , Warszawa 1919
KDP	— <i>Kodeks dyplomatyczny Polski</i> , Warszawa 1847–1887
KDW	— <i>Kodeks dyplomatyczny Wielkopolski</i> , Poznań 1877 nn.
KH	— „Kwartalnik Historyczny”
KHKM	— „Kwartalnik Historii Kultury Materialnej”
MGH	— <i>Monumenta Germaniae Historica</i>
MGH SrG	— <i>Monumenta Germaniae Historica, Scriptores rerum Germanicarum</i>
MGH SS	— <i>Monumenta Germaniae Historica, Scriptores</i>
MK	— <i>Metryka Koronna</i>
MPH	— <i>Monumenta Poloniae Historica</i>
mps	— maszynopis
n.	— i następna
nn.	— i następne
OiRwP	— „Odrodzenie i Reformacja w Polsce”
op. cit.	— opus citatum
PH	— „Przegląd Historyczny”
PL	— <i>Patrologiae cursus completus. Series Latina</i> , Paris 1878–1890
por.	— porównaj
przyp.	— przypis
PSB	— <i>Polski Słownik Biograficzny</i>
RDSG	— „Roczniki Dziejów Społecznych i Gospodarczych”

red.	— redaktor, redakcja
RH	— „Roczniki Historyczne”
rkp.	— rękopis
RWHF PAU	— „Rozprawy i Sprawozdania z Posiedzeń Wydziału Historyczno-Filozoficznego Akademii Umiejętności”, Kraków 1874–1891
	— „Rozprawy Akademii Umiejętności. Wydział Historyczno-Filozoficzny”, Kraków 1891–1918
	— „Rozprawy Polskiej Akademii Umiejętności. Wydział Historyczno-Filozoficzny”, Kraków 1921
	— „Rozprawy — Polska Akademia Umiejętności. Wydział Historyczno-Filozoficzny”, Kraków 1921–1928/1929
	— „Rozprawy Wydziału Historyczno-Filozoficznego — Polska Akademia Umiejętności”, Kraków 1928/1929–1952
	— <i>Rozprawy Wydziału Historyczno-Filozoficznego — Polska Akademia Umiejętności</i> , Kraków 1992–
SDRE	— „Studia z Dziejów Rosji i Europy Środkowo-Wschodniej”
SGKP	— <i>Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich</i>
SH	— „Studia Historyczne”
SIRIO	— <i>Sbornik Imperatorskogo Russkogo Istoričeskogo Obščestva</i>
Sobótka	— „Śląski Kwartalnik Historyczny «Sobótka»”
SPPP	— <i>Starodawne Prawa Polskiego Pomniki</i>
SSS	— <i>Słownik Starożytności Słowiańskich</i>
St. Źr.	— „Studia Źródłoznawcze”
sygn.	— sygnatura
VL	— <i>Volumina Legum</i>
wyd.	— wydanie, wydał
z.	— zeszyt
ZH	— „Zapiski Historyczne”
zob.	— zobacz

TRANSLITERACJA SŁOWIAŃSKICH ALFABETÓW CYRYLICKICH

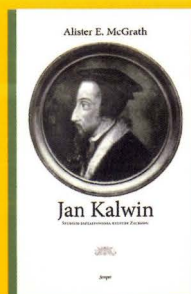
Nr	Litera alfabetu cyrylic- kiego	Trans- literacja	Język*	Nr	Litera alfabetu cyrylic- kiego	Trans- literacja	Język
1	А а	A a	b bu m r s u	27	Р р	R r	b bu m r s u
2	Б б	B b	b bu m r s u	28	С с	S s	b bu m r s u
3	В в	V v	b bu m r s u	29	Т т	T t	b bu m r s u
4	Г г	G g	b bu m r s u	30	Ѓ ѓ	Ć ć	s
5	Д д	D đ	b bu m r s u	31	Ќ ќ	Ķ ķ	m
6	Ђ ј	Đ đ	s	32	У у	U u	b bu m r s u
7	Ѓ ѓ	Ģ ģ	m	33	Ў ў	Ů ů	b
8	Е е	E e	b bu m r s u	34	Ф ф	F f	b bu m r s u
9	Ё ё	Ë ë	b r	35	Х х	H h	b bu m r s u
10	Є є	Ě ê	u	36	Ц ц	C c	b bu m r s u
11	Ж ж	Ž ž	b bu m r s u	37	Ч ч	Č č	b bu m r s u
12	З з	Z z	b bu m r s u	38	Џ ѓ	Ď ě	m s
13	С с	Ŝ ŝ	m	39	Ш ш	Š š	b bu m r s u
14	И и	I i	b** bu m r s u	40	Щ щ	Ŝ ŝ	bu r u
15	І і	Ì ì	b r** u	41	Ъ ъ	“ ”	b** bu r
16	Ї ї	Ĭ ĭ	u	42	Ы ы	Y y	b r u**
17	Ј ј	Ĵ ĵ	m s	43	Ь ь	‘ ’	b bu r u
18	Й й	J j	b bu r u	44	Э э	È è	b r
19	К к	K k	b bu m r s u	45	Ю ю	Û û	b bu r u
20	Л л	L l	b bu m r s u	46	Я я	Â â	b bu r u
21	Љ љ	Ľ ľ	m s	47	’ ’	’ ’	b bu m r s u
22	М м	M m	b bu m r s u	48	Ў ў	Ĝ ĝ	b** u**
23	Н н	N n	b bu m r s u	49	Ѓ ѓ	Ě ě	b** r** u**
24	Њ ѓ	Ŋ ŋ	m s	50	Ќ ќ	Ǻ ǻ	bu**
25	О о	O o	b bu m r s u	51	Ө ө	Ĥ ĥ	r**
26	П п	P p	b bu m r s u	52	Ү ү	Ỳ ỳ	r**

* Oznaczenia języków: b — białoruski, bu — bułgarski, m — macedoński, r — rosyjski, s — serbsko-chorwacki, u — ukraiński.

** Występuje w dawnej pisowni.

Wydawnictwo Naukowe Semper®

przedstawia:

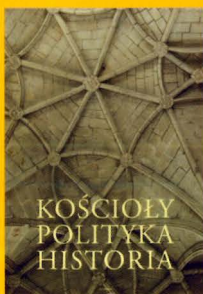
Alister E. McGrath

„Jan Kalwin. Studium kształtowania kultury Zachodu”

Krzysztof Garbacz

„Osadnictwo kultury przeworskiej we wschodniej części Niziny Nidziańskiej”

„Kościoły, polityka, historia. Ze studiów nad problemami mniejszości wyznaniowych w Polsce w XX i XXI wieku”

Jacek Grzybowski

„Theatrum mundi. Kosmologia i teologia Dantego Alighieri”

Zapraszamy do naszego sklepu internetowego:

sklep.semper.pl

ISSN 0023-5903

9 770023 590901

